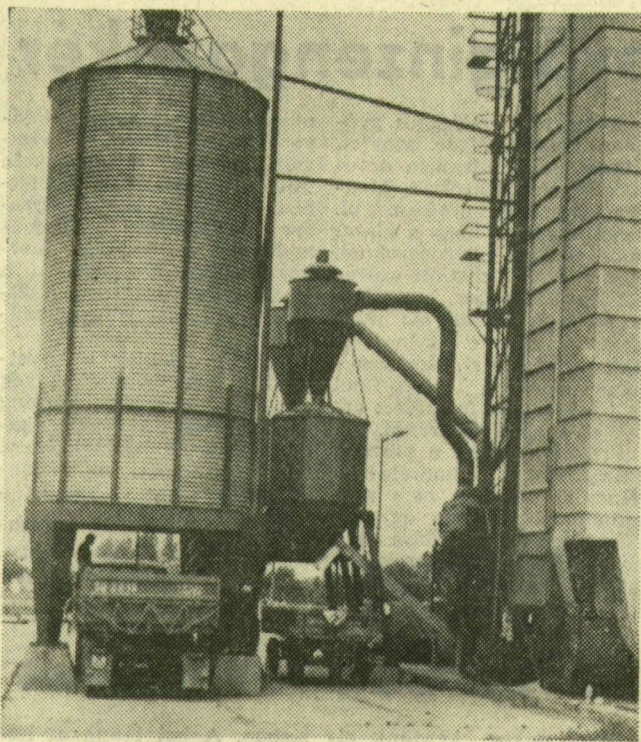

Száritás után

A magas víztartalom miatt a learatott gabonát először szárítani kell, csak aztán lehet továbbszállítani a Gabonafelvásárló és Forgalmazó Vállalatnak. Egyelőre az átvétel folyamatos. Felvételünk a szegedi Felszabadulás Termelőszövetkezetben készült, ahol elsőként kezdték el az őszi búza aratását. A megszáritott gabonát a szárítótornyokból billenőplátós gépkocsikra eresztik és rögtön küldik is a felvásárló vállalat telephelyére.

Molnár József felvétele

Kapós lett a lánctalp

Reggel az AGROKER-nél

— Elcsavarodott a sebáltó főtengely az E-512-es kombájnonkon. Sürgősen kellene újabb — érkezik sietve Szógi József anyagbeszerző a forráskúti Haladás Termelőszövetkezetből.

— Nincs raktáron. De rögtön telekezünk Budapestre, s pillanatokon belül megtudjuk, hogy az ország melyik AGROKER vállalatánál kapható. Elmegy érte, vagy postán küldjék? — hallik ki a szűk üvegablakon át a válsz.

— Várok. Ha a közelben van, inkább elmegyek. Ilyen ritka szép időben nem állhat sokáig egyetlen kombájn se.

Füstös terem. Olajos munkaruhában kombájnos, szerelő, idegesen cigarettázó műszaki vezető, türelmes anyagbeszerző. Üldögélnék vagy ácsorognak az előtérben. A búvós üvegablakok mögött gyártják a megrendelőket, a sokpéldányos számlákat. Bentről öten is adják-veszik a papírokat. Megállni sincs idejük.

— Nekünk az egyik SZK-5-ös vágórésze hibásodott meg tegnap este. A meghajtó meg el is törött. Tudnak-e adni? — kérdezi Kenéz István, a makói Rákóczi Termelőszövetkezet műszaki vezetője. — Eszi a kombájnokat az idő — teszi még hozzá.

— Azonnal utánanéznünk. Röpködnek a cikkszámok. Idegennek kínaiul hangzik. A szakemberek fület mégsem sérti.

— Van — szól ki a katonahalmok mögé rejtőzve Bálint Mária ügyeletis.

Érdeklődésemre elmondja, hogy különösen sok termelőszövetkezet keresi meg mostanában az alkatrészosztályt.

Dunai Árpád, az alkatrészosztály vezetője éppen telefonál, mikor belépek hozzá.

— A debreceni társvállalatunkat hívom. Kapós lett a lánctalp. Az SZK-5-ösön és a 6-oson lecserelehető a nagykerék, vagyis a kombájn kis munkával féllánctalpasra szerelhető át — hadarja, aztán a telefonba folytatja. — Akkor mehet a baksi Magyar-Bolgár Barátság Tsz? Kapnak majd csillagkeréket is és lánckocsit is? Kompletten kellene a szentesi Termál Termelőszövetkezetnek és az eperjesi Ifjú Gárda Tsz-nek is. Csillagkerékből csak egy van, de minden mást tudnak adni? Rendben, intézkedünk.

Kattan a telefon. Felém fordul, s széttárja a kezét.

— Nagyüzem van nálunk. Persze, ilyenkor a műszakiak leleményessége is sokat számít. A DT csillagkerékét például át lehet alakítani, hogy a kombájnokra is felszerelhető legyen a lánckocsi. Az

E-512-höz már régóta hiányzik a hidraulika szivattyú. Ideiglenesen kiszerezhető a T4KB traktorból. Amíg a szállítmány megérkezik, addig is használható a kombájn.

— Alkatrészügyben jöttem — mondom.

— Mi kellene — veszi a lapot, s elneveti magát, majd komolyra fordítja a szót. — Az idén 18,2 millió forint értékben rendeltünk a MEGEV-től kombájnalkatrészeket. Ebből július 10-ig már 14 millió forintnyit értékesítettünk. Az aratás előtti felkészülési időszakban a gazdaságokat megkerestük és tájékoztattuk, milyen alkatrészek kaphatók. Kértük azt is, hogy a hiányszókra sürgősen küldjék el a pótmegrendelőket. A gazdaságok többsége fel is készült az aratásra tiszteleggel. Bizonyítják ezt a sikeres gépszemlék. Most, a főszézonban többnyire tudjuk adni, amit kérnek a termelők. Ha nálunk nincs valami, azt a MEGEV-központnál jelentjük. A számítógép hihetetlen gyorsan „kidobja”, hogy az ország melyik AGROKER-énél szerezhető be a keresett alkatrész. Ilyenkor vagy postán adják fel, vagy pedig gépkocsin a megrendelőhöz szállítják. Gyorsabb persze, ha a téész maga megy érte a megjelölt vállalatához.

— Ez az országos aratási ügyelet? — Igen. Tulajdonképpen reggel héttől este hétig gyorsított ügyintéssel adjuk ki az aratásban részt vevő gépekhez az alkatrészeket és műszaki árukat. Sajnos, így is akad azért hiánycikk. Az E-512-höz például nincs cséplődváriátor, bordás hüvely, szalmarázó láda. Az SZK-5-höz pedig dobosár, főfékhenger, ötméteres kasza és őrítőcsiga.

Péter Szabó Mihály, a cseleki Aranyhomok Tsz műszaki vezetője már nyugodt. Azért jött, hogy átvegye az új SZK-5-ös kombájnt. A kedvezményes akció keretében vásárolták. Mindössze 10 ezer forintot kellett a termelőszövetkezetnek most kifizetni. A fennmaradó összeget két év múlva egyenlíti ki.

A szeged-mihályteleki Új Élet Termelőszövetkezet főmérnöke, Tulipán András az SZK-5-öshöz hengerhüvelyt keres. Importárut szeretne, mert szerinte az tartósabb a hazai gyártmánynál. Raktáron csak magyar van.

Nagy a forgalom már reggel az AGROKER kis-kundorozsmai telepén. Furgonok, teherautók, személygépkocsik el sem férnek a kijelölt parkolóban. Aki már

megkapta a választ és számát is kapott, sietősen ugrik fel a gépkocsira, s indít. Irány a raktár. Versenyben van most a mezőgazdaság az idővel. Hiszen nem állhat hosszabb ideig egy kombájn sem azért, mert eltört a vágósztal, megsérült a felhordócsiga, meghibásodott a szalmát továbbító, vagy ahogy a szakzsargon mondja, a szőcs-két ugráltató tengely. A mostani rosszabb aratási körülmény, a nagyobb erőfeszítés, a megnövekedett igénybevétel jobban szaggatja a gépeket, ami az embernek okoz több gondot.

Radics Ferenc

A honismereti akadémián

Híd

a népek barátságáért

A honismereti akadémián tegnap délelőtt dr. Kanyar József, a Magyar Történelmi Társulat alelnöke, a Somogy megyei levéltár igazgatója a krónika- és a helytörténetírás honismereti mozgalmon belüli lehetőségeiről tartott előadást. Tanulságos példái többnyire Somogy megyéből hozta, fölhlvta a figyelmet a községek és üzemek egyre gyarapodó krónikái mellett az iskolatörténeti kiadványokra is, amelyek létrehozásában a tanulók is részt vesznek. Előadásában intés is volt: az üzemi krónikák szerkesztésénél néha igényesebb munkára lenne szükség; a brigádtörténeti feljegyzéseknek emberközpon-túbbá kell válniuk. Fűrészné Molnár Anikó és dr. Hegyi András korreferátumát követően tagozati üléseken a településkronika és üzemi-kronika kérdéseit tisztázták Juhász Antal ny. gimnáziumi igazgató és dr. Gerelyes Ede főosztályvezető közreműködésével. Az akadémia résztvevői ellátogattak a szegedi kenderfonóba, a tápéi Tiszatáj Tsz-be és a háziipari szövetkezetbe és megtekintették ifj. Lele József néprajzi gyűjteményét is.

Délután a Hazafias Népfőnt dellszlv klubjában Mándics Mihály, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének főtítkára, országgyűlési képviselő — akit előzőleg dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára és Molnár Sándor, a Hazafias Népfőnt megyei bizottságának titkára is fogadott — szekcioulsen a nemzeti honismereti munkáról beszélgetett dél-

Gyorsmérleg a könnyűiparról

A könnyűipar vállalatai mintegy 7 százalékkal termeltek többet 1978 első felében az előző év hasonló időszakához képest, — vonták meg a Könnyűipari Minisztériumban az év első felének gyorsmérlegét. Ez megfelel az éves terv előírásainak. Az összteljesítményen belül azonban a lenkender-, a gyapjú- és a kötőszövőipar termelése nem nőtt, sőt egyes termékcsoportokban alatta maradt a múlt évének. Kisebb mértékben nőtt a textilruházati termelés. Ugyanakkor igen erőteljes a termelésnövekedés a bőr-szőrme-, a bútór-, a nyomda-, a kézmű- és a háziiparban. A létszámhelyzetben alapvető változás nem történt, ha lassúbb ütemben is, de tovább csökkent a könnyűiparban dolgozók száma; mintegy fél százalékkal. Így az elért termelési többlet egyedüli forrása a termelékenység növekedése volt.

A szocialista export az előző év hasonló időszakához képest mintegy 5 százalékkal növekedett. Gondot jelent továbbra is az államközi szerződésekben előírt kötelezettségek ütemesebb teljesítése. Erre az évre a könnyűipar tervei 18 százalékos tőkés export növelést írtak elő. Az év első felének adatai szerint ebben jelentős az elmaradás. Az év első hónapjaiban nem sikerült még az egy évvel korábbi szintet sem elérni. A tőkés piacon a könnyűipar helyzete rendkívül kedvezőtlen, számos korlátozó intézkedés nehezíti az értékesítést, nemcsak a fejlett, hanem a fejlődő országok piacain is. Ezért a hatékonyabb piaci munka mellett változatlan fontosságú az export gazdaságosságának fokozása.

Radics Ferenc

Rugalmas munkaidő

Azért némi jó érzéssel töltheti el az embert, hogy változnak a dolgok... No, nem annyira gyorsan, nem annyira radikálisan és nem mindig olyan ésszerűen, mint ahogyan szeretnénk — meg ahogy a józan ész is elvárná —, de azért változnak.

Például: van annak már vagy nyolc esztendeje is, hogy a magyar sajtóban először bukkant fel egy — kizárólag külföldi példákkal illusztrált — beszámoló a rugalmas munkaidőről. Valamit — csak rövid emlékeztetőként — a módszer lényegéről: mások, másutt rájöttek arra, hogy se regnyi munkahelyen és munkakörben nem kell kőbe véssett parancsolatként tisztelni a hagyományos — például: reggel nyolctól délután négyig, fél ötig tartó — munkaidőt. Legfőképpen azért nem, mert ezeken a munkahelyeken gyakran előfordul, hogy bizonyos időszakokban egyszerűen nincs mit csinálni. A munka jellege is olyan, hogy könnyűszerrel átcsoportosítható, átrendezhető. Kitalálták tehát a rugalmas munkaidőt, ami hasonlít a mi jól bevált csúsztatási módszerünkhöz. Vagyis: ha sok a munka túlórázunk, ha kevesebb, vagy éppenséggel semmi, akkor a korábbi túlórákat „lecsúsztatjuk”. A rugalmas munkaidő nem más, mint az intézményesített csúsztatás általánossá tétele.

Az ötlet bevált, olyannyira, hogy Európában jelenleg vagy 15 millióan dolgoznak rugalmas munkaidőben, persze a módszer lényegéhez tartozó szabályok szigorú betartásával. A nap bizonyos időszakában, az úgynevezett blokkidőben, mindenkinek a munkahelyén kell tartózkodnia. Ezt megelőzően, illetve ezután, ki-ki saját maga határozza meg a munkaidejét. Az eredmény pedig: nyugodtabbá, fegyelmezettebbé és szervezettebbé vált a munkavégzés, mert a munkavállalók elemi érdeke, hogy a lehető legésszerűbben gazdálkodjanak saját idejükkel. Ráadásul a minimusra csökkent az úgynevezett törtnapi hiányzások aránya, lévén, hogy a személyes ügyeket egyszerűbben, könnyebben intézzhetik az emberek.

Nyolc évvel ezelőtt azt a bizonyos újságcikket néma csend, vagy jobb esetben, a zagyva butaságoknak kijáró megvető kélegyintés követte. Két évvel később híre jött, hogy az egyik fővárosi kereskedelmi vállalat, nagy titokban, és csak próbaképpen bevezette a rugalmas munkaidőt — teljes sikerrel. Nem az alkalmazottak, a vállalat vezetői mondták: olyan eredményeket értek el, hogy ha rajtuk múlik, soha nem térnek vissza a merev munkaidőhöz. Szerencsére rajtuk múltott, azon egyszerű ok miatt, mert a munkarend szabályozása vállalati belügy, nem kell hozzá felsőbb engedély. Megpróbálta néhány más vállalat is, hírek érkeztek a szocialista országokból is... egyszóval napirendre került a rugalmas munkaidő ügye, s most már nem lehetett egyetlen kélegyintéssel elintézni. Megjelentek, elhangzottak az első óvatoss nyilatkozatok, hogy „...igen, voltaképpen érdekes... tanulmányozzuk... idővel talán nálunk is, persze csak nagyon korlátozott körben...”, meg ilyesfélék. Aztán az illetékesek elhatározták — úgy másfél éve —, hogy hivatalos kísérletet indítanak nem is tudom hány vállalat részvételével, tapasztalatok szerzése céljából.

Hogy e kísérlet végül is milyen eredményre vezetett — s hogy egyáltalán lezárult-e? — arról nem tudni, de aligha lenne érdekes. Az a néhány tucat vállalat, intézmény, ahol már évek óta alkalmazzák a rugalmas munkaidőt, tökéletes kísérleti alanyként fogható fel; egyetlen egy sem akadt közülük, ahol visszatértek volna a hagyományos munkaidőbeosztáshoz. A tapasztalatok mindenütt és egyértelműen kedvezőek. S a rugalmas munkaidő mégsem terjed Magyarországon úgy, ahogy az — a módszer előnyeinek ismeretében — elvárható lenne. Pedig, mint tudjuk, nem kell hozzá hivatalos, ha úgy tetszik központi engedély... Csakhogy: a kezdeményezések, engedélyezési herce-hurcák, és tilalmi táblák nélkül is megbuktathatók. Csak kellő közönnyel kell körülvenni az újdonságokat, csak éreztetni kell a „nem tiltjuk, de nem is támogatjuk...” színvető álláspontot, csak fel kell villantani néhány jól csengő — ám lényegét tekintve üres — frázist, s máris a bátortalanság válik a jellemző magatartásmóddá.

Tévhit, hogy a rugalmas munkaidő bevezetésének komoly anyagi, műszaki és egyéb feltételei vannak. Egyszerűen elemi szervezési tennivalókat kell elvégezni. Tévhit továbbá, hogy csak bizonyos alkalmazotti munkakörökben vezethető be (s ily' módon bizonyos társadalmi feszültségek forrásává válhat, tehát politikailag is megfontolandó). Gyarak tucatjaiban alkalmazzák fizikai munkaterületeken, és most egy hazai vállalat is áttér a fizikai munkások körében alkalmazható változat bevezetésére. Ez a legnagyobb tévedés azt hinni, hogy ha egy szervezési módszer szokatlanul új, ráadásul a világ más tájain találták fel, akkor azt nekünk eleve gyanakvással kell fogadni.

Mert — hogy el ne feledjem —, a rugalmas munkaidő nem holmi — csak a kiválasztottak által élvezhető — luxus, hanem szervezési módszer és eszköz. Aminek számottevő összegekkel mérhető közvetlen gazdasági haszna van. Legáltalában ez ejtsen gondolkodóba mindenkit, akinek köze lehet e korszerű munkarend elterjesztéséhez.

Vértés Csaba

Füzetvásár Húszszázalékos árendmény

Hétfőtől, augusztus 5-ig 20 százalékkal olcsóbban árú-sítják a füzeteket, füzetcsomagokat az állami kiskereskedelmi vállalatok, és a szövetkezetek — jelentették be a PIERT és az ÁPISZ vezetői pénteki sajtótájékoztatójukon. Így kívánják csökkenteni a szeptemberi tanévnyitást megelőző csúcsforgalmat.

A PIERT és az ÁPISZ mennyiségben és minőségben s radírgumiból sem.

egyaránt megfelelő iskolai-szer-ellátást jelzett az ország 1,3 millió tanulója részére. A füzetek, könyvek bekötéséhez 700 tonna kék papírról gondoskodtak, polietilénből 10 millió füzetborítót, továbbá nagyon sok és sokféle grafitíron, 1,4 millió pasztellkészlet áll a vevők rendelkezésére. Nem lesz hiány a kisiskolások postáironjaiból,

Egymillió jelfogó

Elkészült az egymilliomodik jelfogó a BHG Híradástechnikai Vállalat debreceni 2. számú gyárában. Az új üzemet több mint 330 millió forintot beruházással ez év tavaszán a tervezett határidőnél csaknem fél évvel korábban — adták át rendelkezésükre. A debreceni üzemen crossbar rendszerű telefonközpontokhoz készítenek jelfogókat, kábelformákat és más alkatrészeket svéd licenc alapján.